

גליון ג'
ערש"ק
פר' דברים
חזון
ה' אב
תשפ"ד

גליון חידו"ת
בספר הקדוש

"ליקוטי מוהר"ן"
לפי סדר התורה הזמנית
חלק ב', תורה א'
יו"ל בס"ד ע"י אנ"ש
דמאנשעסשער יע"א

אשרי תמימי דרך זהו דבר

בתורת ה'

דבר המערכת

ב"ה השבוע זכינו לקבל הבשורה טובה, ביום ההילולא של רש"י הקדוש (כ"ט תמוז) שליור העצרכת הר"ר עאיר דוד טוקאיר הי"ו עייסד הגליון והעוציא לאור, העתעסק בקדשים, והעשתדל בעניין הגשג, לעבור בין החברים עקשיבים, וללקט ולאסוף החידושים שלהם, ולהעמיד הגליון, עלדה לו בת ראשונה בסיען טוב ובעזל טוב.

בשם כל הקוראים אנו עברכים אותן ואת גשפחתן עיעועקא דליבא יה"ר שיזכה לגדלה על אדני התורה והיראה, וירו עענה הרבה נחת דקדושה כל יצי חייה ועשאר יו"ח אבי"ר.

כעו כן היו עניעות להוציא לאור השבוע הגליון, ועס כל זה השתדלנו להתגבר על העניעות בפרט שבחלתה היו חזקה, ובודאי כך נאה ויאה להתגבר על העניעות לכל הפחות בפעם השלישית, והכל בעזרתך ית'.

גם השבוע זכינו לקבל בס"ד חידושים עיקירי וחשובי אנ"ש, וידוע גדל זכות מצוי הרבים שאין חטא בא על ידם, ובפרט בתנך, כי התנך נשאר לדורי דורות, ובפרט האידיעא, והקב"ה חדי בפלפולא, וכל פיטטיא טבין וכו'.

וכן זכינו לקבל תגובות של חידו"ת געגבר לים, צארץ ישראל ת"ו, אוען, בארא פארק, וקרית יואל, וב"ה הופץ בכעה וכעה עדיעת, והלואי שיקוים בנו "ונדעה נרדפה לדעת אתה" ותעלא הארץ דעה אתה בייעני בקרוב אבי"ר.

המערכת

ר' ישעיה הלוי שנעק הי"ו

ואלה הדברים

מבואר בהתורה (הזמנית - אות ג') "כי כל מפרסם ומנהיג הדור יש לו כמה נשמות פריטיות" ולפי זה משה רבינו שהיו רבן של ישראל, היה לו כל נשמות ישראל. גם מבואר בכיה"ל (ענף ד') כי המנהיג, מולך ומושל על הנשמות שתחתיו. וזה לשון תוך הדברים "שמאחר שהם הזוכים בנפש"ת ישראל בעצמם למלוך ולמשול, נמצא כי משה רבינו היה לו מלכות וממשלה על כל נשמות ישראל, וכמו שמבואר (באות ג') כי 'בשרא' ראשי תיבות 'ששים רבוא בכרם אחד', ומצינו שהכוונה על משה רבינו. כמו דאיתא במדרש שיר השירים (ד') זו יוכבר שילדה את משה ששקול כנגד שישים רבוא שהם כל ישראל.

והנה בתורה נ"ו (קמא) צריך להשתמש עם המלכות שיש לכל אחד ואחד לעבודת השם ית' היינו להזהיר ולהזכיר את כל הנשמות שנכנעים אליו, כל אחד ואחד לפי בחינות המלכות שיש לו, באתגליא ובאתפסיא, הן אם הוא מושל בכיתו, צריך להזהיר ולהזכיר את בני ביתו ואם יש לו ממשלה יותר, מפל עליו להזהיר יותר ויותר אנשים לפי בחינת המלכות שלו. לפי זה יוצא לנו שמכיון שמשלה רבינו היה לו ממשלה ומלכות על כל נשמות ישראל (באתגליא ובאתפסיא), היה צריך להזכירם. לפי זה אתי שפיר מה דאיתא במד"ר (בתחילת הפרשה) "אמר לו הקב"ה למשה הואיל וקיבלו עליהן תוכחותיך צריך אתה לברכן".

כי מבואר בהתורה שאנו עוסקים בה עכשיו כי על ידי כל סדר ההשתלשלות זוכין לתפלה שהיא בחינת דבר ה', ומבואר בליקו"ה (הל' ברכות הרי"ב, אות ב') כי הברכה היא בחינת תפלה, כי התפלה היא גם כן ברכות והודאות לשמו הגדול יתברך, הינו בחינת דבר ה' שהוא השרש העליון. והגם שלפום ריחטא דלישנא מוכח שכונתו על הברכה שמברכין על מאכל וכדו' להשי"ת, וא"כ מה ענין ברכה לכלל ישראל להג"ל, עכ"ו לאמתה כל ענין ברכה הוא להשפיע שפע אלקי מברכה העליונה על זה הענין שמברכין עליו כידוע, וכמו שמבואר שם (בסופו ובאות ג') שעקר הברכה היא שמזכירין בברכה שה' יתברך ברא אותו הדבר. הינו שהכל יוצא משרש העליון מבחינת דבר ה' כנ"ל ועל ידי זה חוזר הדבר לשרשו העליון ע"י, וכמו ברכתו של משה כאן ה' אלוקים הרבה אתכם וכו' ה' אלקי אבותיכם יוסף וכו', וק"ל.

גם עולה יפה מה דאיתא עוד במד"ר "אלה הדברים" זש"ה (משלי כה, כג): "מוכיח אדם אחרי - הן ימצא; ממהליק לשון". ר' פנחס בשם רבי המא בר חנינא אמר: "מוכיח" זה משה. "אדם" אלו ישראל. שנאמר (יהוקאל לד, לא): "ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם". מהו "אחרי"? אמר הקב"ה: בשביל להביאן אחרי. "הן ימצא" זה משה דכתיב (שמות לג, יב): "וגם מצאת הן בעיני".

כי מוכיח זה משה שהיה לו מלכות וממשלה על כל נשמות ישראל כנ"ל, הוא בסוד אדם העליון, כמו שמבואר בכיה"ל (ענף ה') וז"ל שכנגד המתקשרים בהם מלכות, נחשבים גם הם בסוד האדם העליון. אדם זה ישראל - אדם התחתון. הן ימצא זה משה - כמו שמבואר (באות י"ג) וזה בחינת נשיאות הן, בבחינת: "ותהי אסתר נשאת הן בעיני כל ראייה" שכל אחד ואחד נרמה לו באמתו. כי זה הפעל תפילה הוא בבחינת דבר ה' שהוא השרש העליון, שכל הכחות וכל צבא השמים כלם מקבלים ממנו ועל כן כל צבא השמים וכל השרים העליונים, כל אחד ואחד נרמה לו באמתו היינו שהוא נושא הן בעיניהם".

וכמה עולה יפה מה דאיתא בספר המידות, ערך תוכחה, אות א', "המוכיח צריך לומר תוכחתו על ידי התקשרות הדבור לשרשו, ואז נתקבל תוכחתו". וכו"ל.

ומפטרין בחזון ישעיהו שכתוב "ומועדיכם שנאה נפשי", כמבואר (באות ה') שענין של המועדים (ג' רגלים) הם לתקן ג' מדות המפסידות בנין ירושלים, אבל הם קלקלו בני עבירות החמורות, אשר מקושר לג' מדות המפסידות, כמבואר בליקו"ה, וא"כ - "היו עלי למורה".

ואכן קוראין שבת זו שבת 'חזון' ע"י שאנו מתקנים כל הנ"ל ומתאבלים על ירושלים, אשר על ידיה זוכין ורואין בשמחתה ובכנינה, אשר ע"י זוכין להשפעת הנבואה (כמבואר באות ו'). וזהו רמסיים "אחרי כן יקרא לך עיר הצדק קריה נאמנה" היינו בנין ירושלים כנ"ל. אבי"ר

חדשת? בארת? קישרת? השבת? תירצת? הקשית?

אנא! תעלה הדברים על גבי הכתב,

ותהנה לשאר חבריך המשתוקקים לכל דבר חידוש.

אם קטן אתה בעיניך - ראש שבטי ישראל אתה!

את החידושים וכו' שכתבת אנא מסור לר' מאיר דוד טוקאיר הי"ו

ובס"ד הדברים יכנסו באחד הגליונות הבאים.

עליהם הכוונה שימשלו עליהם, אלא מסתמא שהם עצמם ימשלו על המלאכים ממש.

אך צריך לשמור עצמו מאד וגו', כי המלאכים מתקנאים מאד באדם כזה. לכאורה יש להבין מה עניין קנאת המלאכים, דמה יש להם לקנא, הלא הם עומדים לשרת לפניו ית' וגו', ומה שייך אצלם קנאה, הרי אין להם יצר הרע, והרי יש להם דעת, וברואים ועומדים לעשות שליחותם להפיק רצונו ית'. ועוד איך יש להם רשות להילחם ולהזיק ולהפיל את האדם, דאטו משום שיש לו ממשלה עליהם מותר להם להזיקו.

אלא הפשט מובא בליקוטי הלכות שהמלאכים מקנאים לכבודו ית', וכמובא בגמ' (חגיגה ט"ו): אמר להם הקב"ה, הניחו לזקן זה, שראוי להשתמש בכבודי. דהיינו שהטענה של מלאכי השרת היה, לפי הדעת שיש להם (שם ט"ז). שאם אין ראוי, צריך לדחפו.

וכן במעשה של משה רבינו ע"ה כמובא בגמ' (שבת פח:): כשבא לקבל את התורה, אמרו מלאכי השרת מה אנוש וגו', היינו שלפי גדולת התורה, אין ראוי לתנה לאדם, והיה מתיירא מהם. ואז קיבל מזיו השכינה, כדאיתא שם, וענה להם וכי קנאה יש ביניכם. וכמבואר בליקו"ה שענה להם שכדי להגיע לדעת היותר עליונה, שהוא בחינת השגות אלוקות, אי אפשר כי אם על ידי יסורים ומניעות, ורק על ידי זה זוכים לדעת האמת, ואי אפשר להשיג את התורה באמת בלי זה, על כן בדין הוא שיקבלו ישראל את התורה, כי רק הם נמצאים בעולם השפל הזה עם כל התאוות והנסיונות.

והגמ' ממשיך (שם פט). **מיד כל אחד ואחד** {מהמלאכים} **נעשה לו** {למשה רבינו} **אוהב, ומסר לו** {לימדו} **דבר (ואפי' מלאך המוות).** ומבאר רבינו דזה מפני שאחז בכסא הכבוד, מתקשר עם כל נשמות ישראל, וכשמקושר אליהם מיד מתבטל מהמלאכים הכח לקטרטג או להזיק, (וראה בקיצור ליקו"מ על התורה סעי' ב' שאין להם כח מול כל ישראל). ואכן ראו הם שהקב"ה השרה שכינתו עליו. והיינו כעין שיהיה לעתיד, שיהיה מחיצתם לפנים, ויקבלו מפי הקב"ה בעצמו.

ואולי אפשר לדייק מלשון שאמר להם משה רבינו ע"ה, 'זכי קנאה יש ביניכם', דהיינו שמקנאים רק לכבוד ה'. אמנם בגמ' (סנהדרין נט:): מובא דכאשר ישב אדם הראשון בגן עדן והיו מלאכי השרת צולין לו בשר ומסננין לו יין, הציץ בו הנחש וראה בכבודו, ונתקנא בו. משמע דהנחש קנא בו כפשוטו, ואח"כ התחבר עם הס"מ, ושניהם קנאו בו, והתגררו בו, ואולי יש לומר שכל אחד היתה לו סיבה אחרת לקנא. כי הנחש היה ממוצע בין חיה לאדם כמובא.

ויפילו אותו. ואפשר לומר בזה שהוא מידה כנגד מידה, כי מי שלא מקשר עצמו עם כלל ישראל, ומפיל אחרים, נותנים להם רשות משמים להפילו ח"ו, כי זה בא מחמת גאוה או קטנות המוחין, וכמו שהוא מבזה אחרים שחושב שאינם ראויים, ובפרט אחר שכבר זכה לממשלה על מלאכים, יכול ליפול בגאוה ח"ו, ואזי נוהגים במידה שאדם מודד וכו'. על כן מזהיר אותו רבינו ז"ל לנהוג כבוד בחבריו, אע"פ שלדעתו אינם ראויים, כי אם ידחוף ויפיל אחרים הוא בסכנה שגם אותו יפילו המלאכים:

[ב] לקשר עצמו עם כל נשמות ישראל. ואיך עושים את זה למעשה, רבינו אומר בליקו"מ (ח"א, קל"ה) "עיקר ההתקשרות הוא

[א] כי איש הישראלי נברא שיהיה לו ממשלה על המלאכים. מה שכתבתי באות א', דמיירי ביצר הרע וביצר טוב, שעליהם עיקר הממשלה. מצאתי מפורש בזוהר הקדוש (ריש פ' וישלח, קס"ה ע"א) שהיצר הרע והיצר טוב של כל אדם הם מלאכים ממש.

ולגבי הלשון 'ממשלה' נוספו אצלי עוד ראיות שמדובר בלשון לרדות ולמשול ממש (ראה ביאור הליקוטים ענף ל"ז). ולא רק למעלה מהם. **כמו שאמרו רבותינו ז"ל עתידין ישראל וגו'** הראיה שמביא רבינו ז"ל, לכאורה הולך על התכלית והסוף לבד, אמנם גם אם נאמר שהולך רק על הסוף, עדיין צריכים להבין מה הראיה מזה שימשלו עליהם ממש, ואולי מפני שהם הולכים לקבל תורה מישראל, יצטרכו להכנעה ולשמעם כעבד לפי רבו. וכמו שרואים בתורה שכלל ישראל קראו למשה רבינו ע"ה בשם 'אדוני'. (ובדומה לזה השיב גם הרח"ט הי"ו מק"י). [והרי"ז הי"ו מאומאן השיב דבכלל מאתיים – מנה, ובוודאי אם יהיו גבוהים מהמלאכים כבר יהיה להם גם שלטון עליהם].

וזוה התכלית והסוף של ישראל כמו שאמרו רז"ל. כמ"ש שלכאורה הגמרא שהיא הראיה, הולך רק על העניין שיהיו ישראל בדרגה יותר גבוהים מהמלאכים. (וראה התגובות). וכן כתב רבינו ז"ל בפירוש לקמן בתורה ז', סעיף י', בזה הלשון, שלעתיד יהיה מחיצות המקיפים של הצדיקים, **למעלה** ממקיפים של מלאכי השרת, ומביא מאמר רז"ל זה.

וכן הוא בנדרים לב: והיו עניין רואות את מוריך. שהמלאכים יקבלו מישראל, כתלמיד לפני רבו. וכן הוא במדרש רבה ותנחומא (בלק כ', כ'). ישראל יושבים לפני הקדוש ברוך הוא כתלמיד לפני רבו, לעתיד לבוא, ושואלים ממנו כל פרשה ופרשה למה נכתבה. וכן הוא אומר 'וליושבים לפני ה' וגו' ולמכסה עתיק", ומלאכי השרת רואים אותם ושואלים אותם מה הורה לכם הקב"ה, לפי שאינם יכולים להיכנס במחיצתם.

וכמו שכתב בליקו"ה שהמלאכים ידעו אז שאינם יודעים מה שהצדיקים יודעים, והצדיקים ידעו מה פעל אל, והמלאכים ישאלו זאת בכל פעם מהצדיקים, שיודיעו להם כל זה. ועוד כי עיקר שפע המלאכים הוא מה שמודיע להם מהשגת אלוקותו, שמגלה להם על ידי תורתו, שזה עיקר חיותם. כי זה התכלית והסוף של ישראל, שיזכו להשגות אלקות, עד שהמלאכים יקבלו וילמדו מהם. אבל זאת ההשגה שישגו הצדיקים אז, זאת אינו יודע עתה שום מלאך ושרף, כי דיקא ע"י שיזדככו ויצטרפו בנסיונות ובבחירה של זה העולם יזכו לקבל השגות אלוקות.

ובגמ' סוכה מה: אמר רבא **שמונה עשר אלף שורות של צדיקים הוה, דקמיה דקודשא בריך הוא.** ופרש רש"י והם הצדיקים הנתונים לפנים ממלאכי השרת, שנאמר וגו', ואומר ליושבים לפני ה' וגו'. ואולי אפשר לרמוז שהח"י אלף הם מפורסמי הדורות, שכל אחד יש לו ל"ג נשמות, וביחד הם שישים ריבוא (כי ח"י כפול ל"ד הם יותר משישים ריבוא). (ואולי מרמז על הח"י אלפים שנהרגו ע"י אבישי בן צרויה וכשזה קם זה נופל).

וזוה התכלית והסוף. ולפעמים יש אדם מישראל שנעשה מלאך כמו פנחס שהוא אליהו מלאך הברית, וכמו שאמר רבינו ז"ל לתלמידיו, ראה בביאור הליקוטים, על תורה ה' חלק ב', סעי' ב', דבוודאי לא

אהבה", "שיאהב את הצדיק אהבה שלימה", וכמו שכתוב "ונפשו קשורה בנפשו", ותרגומו "חביבה ליה כנפשיה". וכמו שכתוב "ונפש יהונתן נקשרה בנפש דוד". היינו על ידי מצוות אהבת ישראל, "ואהבת לרעך כמוך", על ידי זה נכלל בהם, וניצול מקנאת המלאכים (וראה עוד בקיצור ליקו"מ, קל"ה, אות ב', שע"י אהבת הצדיק יתבטל ממנו תאוות וכו'), יה"ר שנזכה.

ואפשר למצוא רמז יותר, על פי המבואר בשיחות הר"ן, סימן צ"א, סגולה להתמדה הוא להיזהר לבל לדבר על שום איש ישראלי. כי שישים ריבוא אותיות התורה כנגד שישים ריבוא נשמות ישראל, וכל אחד מישראל יש לו אות בתורה. וכשיש חיסרון באחד, יש חיסרון בתורה, על כן בודאי אי אפשר לאהוב את התורה בשלימות. אבל כשיזהר מלדבר על שום ישראל, אז דייקא זוכים לאהבת התורה, ומרגישים טעם מתיקות התורה, שמשיבה את הנפש:

י"ד] בענין הנבואה יש קושיה, כי המלאך המשפיע וכו' הוא בחינת השכינה, והיא בבחינת למטה מצנח הווד. וכו'. אך יש בזה דברים בגו, דהיינו כשהיא עולה וגו'. - ע"י במלבי"ם על יחזקאל (פרק א', פסוק ה'). שבגלות יש שינוי בהנהגת הכסא וכו', כי ישעיה ראה את המלאכים בעולם הבריאה, ויחזקאל ראה את

המרכבה בעולם המלאכים שהוא עולם היצירה. ואולי ירמוז לקושיא דנא, ואולי התשובה שבזמן הגלות השכינה למטה וכשזוכים, הצדיקים מעלים השכינה למקום ששם נמשך הנבואה. ואפשר לרמז על מה שהשיב "ודברים בגו", לזיכרון, על פי לשון הפיוט "זאפיק ית עמך מגו גלותא", שהגו מרמז על הגלות. משום הדברים שיש בגו היינו בגלות.

זכפי שמביא מוהרנ"ז ז"ל בליקו"ה (הל' ציצית ג', י"ז). שעיקר חשכת לילה נמשך ממיעוט הירח, היינו כל הצרות והעוונות רח"ל, שמשם הגלות, ולאידך גיסא מבואר בדברי רבינו ז"ל בשיחות הר"ן (סימן פ"ט) שכל העוונות נמשכים מאדום (ה.ה. היינו שרו של עשו) מחמת תוקף הגלות. והגלות נמשל ללילה, והגאולה לאור יום. ועיקר אחיזת הסטרא אחרא הוא משום שנתמעט הדעת, ונאחזים בבחינת מיעוט הזמן והמקום היפך למעלה מהזמן והמקום. כי הסט"א יונקת מקטנות הלבנה בחינת מוחין דקטנות, בעל חוב, שנצרך להלוואות מחמת קטנות אמונה. ועיקר התיקון הוא חידוש הלבנה, ואי"ה ב"נ בגליון הבא נימא בה מילתא, יה"ר שיקיים בנו לעינינו תאיר כאור יום חשכת לילה, ולילה כיום יאיר, רב לך שבת בעמק הבכא והוא יחמול עליך חמלה, אכ"ר.

(רציתי להוסיף בס"ד כמה נקודות) לאות א'

א. שגם חלק מהממשלה על המלאכים הוא ע"י מה שכל א' מתפלל לאחר שכבר השתדל ותיקן לפי מדרגתו הג' מידות והיראה שבלב וכו'. שע"י נותן כח להבעל תפילה המלוה הגדול להתפלל, ולשלוט על המלאכים. (מהכללים בהקדמות ביאור הליקוטים שכל מדרגה כלולה מכל המדרגות) וכמ"ש רבינו בפירוש שמשיה מקבל מתפילות עם ישראל. וכמו שמובן שם שזה עולה על הבעל תפלה (משיח דא משה) ודו"ק.

ב. שהממשלה על המלאכים חוץ מן היצר הרע הוא גם על כל המלאכים שהם השדים העליונים המלבישים הנהגת השי"ת בטבע ע"י בליקו"ה שלוחין ד', אות ה', שזה בהכרח בשביל הבחירה ע"ש. וכל המלאכים הם עוסקים בזה להנהיג הטבע ולהסתיר הנהגת השי"ת. וע"י בתורה ס"ב בסופו איך שהטבע מטעה מאד את האדם. [אגב משם רואים גודל המעלה של הזוכה לדבר ה', שחוץ ממה שאין צריכים להטריח ולילך למרחקים בשביל רפואות, אף גם אינו נכשל בהטעות הנורא הנ"ל].

וכן משמע מענף י"א ממה שכתב שם ששורש נשמות ישראל הוא מפנימיות הכסא, ושורש המלאכים הוא מחיצוניות, מכלל דשא האדם מתקשר עם שרשי נשמות ישראל (וזה שייך לכל אדם כמ"ש בליקו"ה גביית חוב מהלקוחות ה' אות מ' שעקב קיום האדם ותיקונו לנצח הוא ע"י שיאחז עצמו בכסא הכבוד שהוא שרשי נ"י וכו'). במילא שולט על המלאכים לפי שהוא נכלל בדבר ה' והמלאכים מקבלים על ידו ואין יכולים עוד להטעותו.

וזה גם אסמכתא למ"ש בס"ק א'.

(וע"י תרגום על הפסוק ונפשו קשורה בנפשו – חביבא ליה כנפשיה ומביאו רבינו בתורה קל"ה ע"ש).

ושמעתי כמדומני בשם רל"י ז"ל שרבינו כתב דווקא עם "שרשי" נשמות ישראל, שבהשורש כולו טוב. וזהו מה שאמרנו אל תדון את חברך וכו' – אל תהי בז וכו' מטעם הנ"ל, כדי שתוכל להתקשר עמהם.

[אגב אפשר לומר שלכן צריכים לתקן הג' מידות שהם אהבות נפולות, וכמו שמשמע ממה שכתב רבינו שמי שיש לו פת בסלו וכו' אין לו תאוות אכילה, משמע שאינו רק בכמות ואיכות האכילה, אלא אף גם שחושב בכל יום ובכל שעה בהאכילה וְתאב' לאכול. וכן משמע מהפסוק שהביא רבינו אם "חפץ" בה המלך ונקראה בשם.

ותאוות ממון פשוט הוא שכל הפגם הוא הרדיפה אחריה. ואין לומר שמדבר מגניבה כמ"ש בליקו"ה ערלה ה' י"ה, שהג' מידות הם בהיתר, וזהו פשט תיבת תאוה, שתאב לה. ובמילא כשיש להאדם אהבות נפולות, אינו זוכה לאהבה קדושה, אהבת ישראל, כידוע מהרבה מקומות.

ולמה דווקא אלו הג' משום שהם ראשי התאוות, כמ"ש רבינו בתורה כ"ג לגבי תאוות ממון ותאוות משגל. וע"י בליקו"ה קידושין ג' אותם ג' שכתב כנ"ל, והביא מעוד כמה תורות דאיה להנ"ל, ותאוות אכילה כמ"ש רבינו בתורה ס"ב אות ה' ע"ש ודו"ק].

ממילא גם להצדיק הדור שהוא מקור חיותם של נשמות ישראל ושרשם כדי למשול על המלאכים מוכרח לאהוב ולהתקשר עם נשמות ישראל ודו"ק.

ר' חיים ט. הי"ו קרית יואל נ"י.

ולפי זה מבינים היטב לשון מליטה בפסוק ישלח דברו וירפאם וימלט משחיתותם שהביא רבינו שלכאורה מהו המליטה אם לא יזכה לדבר ה' יתרפא עכ"פ בהעשבים, אך ע"פ הנ"ל לאו מילתא היא, כי זה שמשתמשים עם רפואות הוא מטעה מאד את האדם והזוכה לדבר ה' נמלט מהטעות ודו"ק.

ג. כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל. לכאורה הראיה על פי פשוטו שהמלאכים יקבלו שפע השגות מנפשות ישראל והוא כהשגת וקבלת התורה אשר נתקנאו ע"י המלאכים (ע"כ מביאור הליקוטים ענף ה'). ועיין רש"י על הפסוק הנ"ל שהכוונה להתורה שילמד הקב"ה. ומה שקשה לכאורה שמשמע משם שזה יהיה לעתיד, אפשר לומר דאין הכי נמי דהראיה הוא רק על מה שכתב רבינו "וזה התכלית והסוף של ישראל" ולא על מש"כ תחילה שאיש הישראלי נברא "שיהיה לו ממשלה על המלאכים".

ואפשר לומר עוד שהראיה היא גם שבשביל זה נברא, שהקב"ה משלם מידה כנגד מידה, וכמו שאמרנו ז"ל במידה שאדם מודד וכו'. ואם כן אם לעתיד יהיה כך שהאדם ימשול על המלאכים מכלל שבשביל התכלית הזה נברא כי סוף מעשה במחשבה תחילה כמו שכתב רבינו בתורה י"ח ביותר אריכות ע"ש. וע"י בליקו"ה נזקי שבנים ג', ה', שפרש מאמר הנ"ל, וקח משם מה ששייך לנו.

(הוספה לאות ב). נפלא מאד.

ולכאורה ע"פ פשוטו מיניה וביה שזה מה שצריך לקשר עצמו עם מפורסמי הדור הוא מפני שאינו יכול לידע ולקשר עצמו בפרטיות עם כל נשמה ונשמה (מל רבינו).

ואפשר לומר עוד ע"פ מש"כ בליקו"ה גביית חוב מהיתומים ה', נ', שהתקשרות הוא האהבה.

מודעה רבא לאוריתא
 בס"ד שמחים אנו להודיע שנשמח לקבל
 חידושים בתורה הזמנית וכן הערות והארות
 רעיונות ותגובות על מה שנכתב מכל הקוראים
 היקרים בכל מקום שהם
 וב"נ נשתדל להדפיסם לזיכוי הרבים.
 ובכל ענייני הגליון ניתן ליצור קשר
 +44-744-2966-781

ב"ה קיבלנו כמה תוספות ברכה והערות מקוראים חשובים:
 הר"ר נ. ש. ל. הי"ו, בית שמש ת"ו
מה שהמלאכים ישאלו "מה פעל ק-ל" יהיה לצורך
 שליחות שהרי כל מהותו ותפקידו של מלאך
 הוא שליחות. וכשהוא שואל מישראל היינו שהישראל
 יש לו ממשלה על המלאך לשלחו לעשות כך וכך, והיינו
 הנהגת כל פרטי הבריאה, שהם ע"פ מלאכים, כגון כל
 עשב שיש לו מלאך המכה ומגדלו.
 וכן היה אצל אדם שמלאכים צולין לו בשד וב"ו דהיינו
 שהוא משל עליהם. וכן איתא דלעיתיד ישאר היצד
 לצורך פריה ורביה וחדוותא דשמעתתא, והיינו שאיש
 הישראלי שולט עליו כדפירשת שזוהו בכלל ממשלה על
 המלאכים, לנווט אותו רק לצורך דברים טובים. ובעין
 הא דאיתא שהיה בן אצל הנחש קודם החטא, שהוא
 הס"מ, חבל על שמש גדול, שהיה מוצא אבנים טובות.
 (סנהדרין נט ע"ב).

הר"ר יוסף לינדנער הי"ו, בארא פארק נ.י.
בענין ממשלה על המלאכים, יפה שאל,
 שלשון רביז"ל הוא ממשלה על
 המלאכים לא מעל. ויתכן דבקדושה מי שהוא מעל
 חבירו הוא על חבירו ושולט בו.
 ובתיקו"ז "כל ספירה וספירה אתקריאת ראש לחברתה"
 (וביאורו בס' שפע טל שער ח פ"א). ורבינו הרמ"ק
 בפרדס (שער י"ג פ"א) בלשון קדשו "כל ספירה וספירה
 אתקריאת ראש לחברתה, ושולט עליה".
[המשך המכתב המלא תוכן יובא אי"ה בגליון הבא]
 אסיים בפרפרת קצר. שמדברי רביז"ל באות א-ב
 הבנתי עצה כללית על קנאה. והוא לקשר עצמו עם
 ישראל. ועכשיו בעת הכתיבה האיר ה' עיני שהדבר
 רמוז בקרא, ביוסף הצדיק, "ויקנאו בו אחיו", מה כתיב
 אחריו "ויאמר ישראל אל יוסף הלוא אחיך רועים בשכם
 לכה ואשלחך אליהם". והמפרשים נתקשו בעצתו זה.
 אכן כיון שיעקב אבינו דאה שיוסף סובל מקנאת איש
 מרעהו, היתה עצתו לשלחו אליהם, שיתחכם יוסף
 להתקשר עמהם, השבטי יה, שודש שבטי בני ישראל,
 ועי"ז ינצל מקנאתם. ויאמר הנני. וישאלהו האיש מה
 תבקש. ויאמר את אחי אנכי מבקש. אני רוצה להתקשר
 עם אחי. וילך יוסף אחד אחיו.
 ואולי מפני זה אמר הכתוב "ויראו אותו מרחוק ובטרם
 יקרב אליהם ויתנכלו אותו להמיתו", לבאר למה באמת
 לא הועיל העצה, כי עוד "בטרם יקרב אליהם" כבר
 התנכלו אותו להמיתו, טרם הצליח להתקשר עמהם.
 ומ"מ אע"פ שהם חשבו עליו רעה "אלקים חשבה לטבה
 למען עשה כיום הזה להחיות עם רב".

בדרך רמז בשיחות הר"ן סימן צ"ג, השיחה "יש אור שהוא מאיר באלף עולמות", שנראה סתום ונעלם. על פי מה
 שפירש בליקו"ה, הל' עדות, הל' ד', וכפי שכתב שם "אע"פ שאי אפשר להשיגם, אך מה שנוכל למצוא בהם איזה רמז,
 אנו מחויבים להתודר להשיגם", עיי"ש. נ"ל שאפשר להבין קצת על ידי תורה א', כמה רמזים להוציא מהשיחה למעשה.
 ת"ח שהוא נוקם ונוטר כנחש (זומא בג.) – עי' בליקו"ה שם באות ה', שהוא כדי להכניע את המפורסמים של שקר,
 בלבד, ולא להנאת עצמו, כנחש, שאין לו הנאה.
 לחלק אלפים למאות – דהיינו שאם אי אפשר להתקשר בפרטיות לכל אחד מהשישים ריבוא יתקשר לכל הפחות
 לשדי המאות, היינו המפורסמים מנהיגי הדור, ועל ידי כך יוכל לאחוז בשדשי הכסא.
 זמי שיוודע זאת הוא יכול להחיות מתים – היינו להמשיך רפואה, ותשובה לעזי פנים, שנקראים מתים בחייהם. כמו
 שאמר רבותינו ז"ל עתידים צדיקים להחיות מתים (פסחים סח. זוהר בראשית קלה).
 היהוד של בשכמל"ו – היינו כדאיתא במדרש דבה, פר' ואתחנן, פר' ל"ו, בשעה שעלה משה למרום, שמע למלאכי
 השרת שהיו אומרים להקב"ה, בשכמל"ו. וצריך לאומרו בלחש ולא בפרהסיא, אלא ביום הכיפורים שדומים
 למלאכים. או בלשון ארמית שהוא יאה שמייה רבה מדרך העלם ולעלמי עלימאי – שזה אפשר לומר רק בציבור, והיינו
 שעל ידי ציבור מתבטל קנאת המלאכים. (ובפשיטות שמרמז על העתיד לבוא, שזה שאמרנו שה' אלוקינו ה' אחד
 הוא כבר מעכשיו, אבל מפני החטאים אי אפשר לאומרו בפרהסיא וזה מפני שאמרנו יעקב ולא אמרו משה, היינו כעת
 יאמר ליעקב וכו' בשיחיו בממשלה על המלאכים).

זמחו ציקי קדרה – פרש רש"י (פסחים נג.) בשד מטוגן ומתובל. ואולי אפשר לרמוז שהולך על האדם כפי מה שאמר
 אנה בשדרא, וכפי השיחה שאמר רבינו ז"ל (בחי"מ סי' תק"ס) שהש"ת אוהב א גפרענגליטן מענטשן, היינו שעבר
 עליו מה שעבר שזה בחינת טיגון, ועם כל זה מחזיק בתומו, ואף על פי שעבר עליו מה שעבר דברים שאינם מתאימים
 לבת מלך, עם כל זה, כיון שהריח"ה, שהנשמה הרגישה ריח, והוא רמז על עולם הכסא שהוא כנגד הנשמה, ועולם
 הבריאה כנגד נפש, נותנים לה בחשאי. ומרמז לדון לכף זכות, ולתת ריח טוב בנשמות ישראל.
 זמחו ח"ש מחשמי"ל היינו לחוש ולידום ולשתוק כשמבזים אותו (כדאיתא בליקו"ה ברכת הפירות ה', י"ח), זמחו
 נוגה – הולך על כסא הכבוד, (אולי אפשר לרמוז גם ע"פ דניאל פ"ג), זמחו מעשה מרכבה – כמוזבא שם שעקר השגת
 מעשה מרכבה הוא על ידי חש-מל, היינו אחד שעוברים היסודים והמניעות של זה העולם ושותקים על הביונות,
 זוכים להשיג המרכבה שהיא תחת כסא הכבוד, זמחו ברית – היינו שמירת הברית, שהפוגם בזה הוא בחינת עבר.
 (אינו יודע – היינו תכלית הידיעה שלא נדע, שזה הלימוד שמלמד אותו הצדיק שזכה לדרגה למעלה מהמלאכים)
 מפני מ"ה אני בשמחה – מפני מ"ה דייקא, היינו מפני שעתידיים לשאול מ"ה פעל אל, על דרך מה רב טובך אשר צפנת
 ליראך, אני בשמחה – היינו בחירות, כי השמחה היא עולם החירות, הפך העבדות, המוחזק דקטנות, שמוזה נמשכים כל
 התאוות ועבודות רעות. יה"ר שזוכה לצאת מעבודות לחירות, ומאפילה לאורה, בקרוב עם כל אחינו בני ישראל אבי"ר:

להיות דן לכף זכות
 הרה"ח ר' יצחק מגדל הי"ו
 עי' בדברי רבינו באות י"ד, מה שכתוב שרואים רחמנותו יתברך כמה שקבע לנו ראש השנה
 שהוא יום הדין בראש חודש, עיי"ש.
 ויש להעיר בקשר לענין זה מה שכתבו תוס' בבב"ב (דף טז.) לבאר דברי הגמ' שם, מה דאיתא
 דתקיעת שופר הוא "בחג שהחודש מתכסה בו", שהביאו שם מחלוקת אם אומרים בנוסח של
 מוסף בר"ה, מה שהביאו קרבן שעיר חטאת של ראש חודש. שיש מפרשים דאין מזכירין אותו,
 כיון דבפסוקים בפרשת פנחס של קרבנות ראש השנה, הוזכר רק "מלבד עולת החודש", ולא
 הוזכר ג"כ מלבד חטאת החודש.
 ובאמת הדבר צ"ב אמאי באמת התורה לא הזכירה החטאת, כיון שבאמת הביאו חטאת עם
 העולה.
 ונלענ"ד לומר רח"ל תקנו בתפילות של ראש השנה שלא לומר דברי וידוי – וידוע דכל דבר
 יש לו שורש בתורה – וא"כ י"ל להיות דטעם הפנימי של הכאת שעיר חטאת, ככל ראש
 חודש, הוא כביכול לכפרה של הקב"ה, א"כ רואים שהכתוב נהר מלהזכיר בפירוש שהביאו
 חטאת זו גם בראש השנה, ולומדים מזה ההנהגה, לא להזכיר עוונות.
 וזה מובן על ידי דברי רבינו באות י"ד שם, שיש לזכור ביומא דנינא, להיות דן לכף זכות. ונכלל
 בזה גם לגבי האדם עצמו, שיש לדון עצמו לכף זכות, ולא להזכיר עוונות, ואדרבה למצוא
 בעצמו כף זכות (כדאיתא בתורה רפ"ב), ובדרך זה להתקרב להקב"ה, ולהיות נכתב בספרן
 של צדיקים.

הגליון מוקדש להצלחת הנוולדת בת לאה שתחי'
 ולביטול כל הגזירות מעם ישראל ולהחיש ביאת משיח צדקינו בב"א